

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE

**ESCOLA LES FONTS
GELIDA
CURS 2018-19**

1-INTRODUCCIÓ

D'acord amb la Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació, el projecte lingüístic ha d'emmarcar el tractament de les llengües al centre i ha d'incloure els aspectes relatius a l'ensenyament i a l'ús de les llengües, entre els quals hi ha d'haver a) El tractament del català com a llengua vehicular i d'aprenentatge, b) El procés d'ensenyament i d'aprenentatge del castellà, c) Les diverses opcions amb relació a les llengües estrangeres, d) Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües, tant globalment com individualment, a la realitat sociolingüística del centre, i e) La continuïtat i la coherència educatives, pel que fa als usos lingüístics, en els serveis escolars i en les activitats organitzades per les associacions de mares i pares d'alumnes.

Per tant, El PROJECTE LINGÜÍSTIC DE CENTRE és un document que parteix d'una reflexió interna del centre, que recull les decisions preses a partir d'aquesta anàlisi en relació a l'ensenyament i l'aprenentatge de les llengües i que té com a objectiu donar coherència a la manera d'adquirir-les. És un document de reflexió i de presa de decisions que incideix en tots els contextos comunicatius dels centres: aula, centre i entorn.

Els principis expressats en el PLC es desenvolupen en la resta de documents de gestió del centre i es concreten en el pla anual.

2- CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC

1.1- Anàlisi del context

- Dades sociolingüístiques
- Bagatge lingüístic de l'alumnat
- Competència lingüística del professorat
- Places docents amb perfil professional

1.1.1- Dades sociolingüístiques i entorn:

L'escola Les Fonts està situada al municipi de Gelida, al barri de la Fanga, un municipi d'uns 7.000 habitants. Està situat a l'Alt Penedès, al seu límit oriental. L'edifici té una antiguitat de 12 anys.

És un centre educatiu que va obrir les seves portes el curs 2005-2006. Compta amb dues línies i té alumnes de P3 fins a 6è de Primària.

La gran majoria d'alumnes de l'escola ve del poble de Gelida, tot i que també hi ha alumnes que venen de les urbanitzacions properes a Gelida.

El grau d'assistència és elevat, tot i que cal destacar un petit percentatge d'absentisme esporàdic i retards a les entrades a l'escola.

La majoria de les famílies de l'escola són bilingües, amb el català i el castellà com a llengües habituals de comunicació; cal destacar un petit tant per cent de famílies que té com a llengua materna altres llengües com ara l'àrab, l'anglès, el francès...

Les famílies formen un grup heterogeni. Els nivells socioeconòmics i culturals són diversos, però podem afirmar que la mitjana se situa en un nivell mitjà. El grau d'implicació en l'assistència a les activitats escolars que es proposen i el grau de col·laboració que ofereixen en els requeriments escolars és, en la majoria dels casos, elevat.

1.1.2- Bagatge lingüístic de l'alumnat:

Tal com hem dit abans, la majoria d'alumnes de l'escola acaben la seva etapa d'educació primària amb una bona competència en les dues llengües oficials de Catalunya (català i castellà), tant a nivell oral com a escrit. Com a escola, s'han utilitzat les proves diagnòstiques i les de Competències Bàsiques per actualitzar la nostra metodologia pel que fa al tractament de les llengües, i en els últims anys hem vist una millora en les proves que s'han anat fent, sobretot pel que fa l'expressió escrita. En els diferents Plans

Generals Anuals s'han analitzat els resultats obtinguts i s'ha treballat amb els mestres per tal de millorar els aspectes en què els resultats no havien estat prou bons.

1.1.3- Competència lingüística del professorat

Per tal de millorar la Competència lingüística del professorat, hem fet diverses formacions relacionades amb el tractament de les llengües, la més important de les quals va ser el Projecte ILEC, un Pla d'Impuls de la Lectura, una formació que va fer tot el professorat del centre durant 4 cursos.

3-EL CATALÀ COM A LLENGUA VERTEBRADORA D'UN PROJECTE PLURILINGÜE

La llengua catalana, llengua pròpia de Catalunya, és la llengua vehicular i d'aprenentatge. Per tant, el català és la llengua d'aprenentatge de la lectura i de l'escriptura. S'utilitza dins i fora de les aules, en l'horari lectiu i no lectiu, en l'espai del migdia i les extraescolars. Es fa servir com a llengua habitual en la gestió, administració i informació del centre.

Per al desplegament de l'àmbit lingüístic es tenen en compte les diferents dimensions que conformen una persona competent. Aquestes dimensions són la comunicació oral, la comprensió lectora, l'expressió escrita, la literària i la plurilingüe i intercultural.

L'existència d'una dimensió transversal en totes les llengües –la dimensió plurilingüe i intercultural- ha modificat la manera tradicional com fins ara s'ensenyaven i s'aprenien les llengües. Per aquest motiu, els continguts i estructures lingüístiques comunes a les dues llengües oficials a l'estat espanyol es treballen en català atenent l'especificitat dels continguts propis de cada llengua i evitant l'anticipació d'aprenentatges, de manera que el tractament donat a les diferents llengües (català, castellà i anglès) sigui coherent, així s'afavoreix la transferència d'aprenentatges entre les llengües.

Pel que fa a l'ús de la llengua de relació amb les famílies, utilitzem la llengua catalana tan a nivell oral com escrit.

4- LA LLENGUA CASTELLANA

El castellà s'introdueix al primer curs del Cicle Inicial. Igual que en la llengua catalana, per a l'aprenentatge de la llengua castellana es tenen en compte les diferents dimensions en les quals ha de ser competent l'aprenent.

L'ensenyament de la llengua escrita té els mateixos objectius i metodologia que la llengua catalana.

L'ensenyament de la llengua castellana té garantida la seva presència en el currículum de primària, de manera que al acabar l'escolarització tots els alumnes siguin competents tant a nivell oral com escrit.

El tractament de la llengua castellana segueix el mateix enfocament comunicatiu, funcional i constructivista que la llengua catalana. D'aquesta manera, es parteix de situacions comunicatives reals que esdevenen significatives per als alumnes, a la vegada que els serveixen per entendre i comprendre el món en el que vivim. Facilitar espais de contrast entre llengües permet comparar les estructures lingüístiques presentades en la llengua vehicular del centre i ser transferides a la llengua castellana.

Les estones de joc o activitat lliure són un temps on l'expressió és lliure i, per tant, es realitza en les diferents llengües presents a l'escola –curriculars i no curriculars-. En aquest sentit, no es força cap ús obligatori de cap llengua.

5- LENGÜAS ESTRANGERA: ANGLÈS

A l'escola s'introdueix una primera llengua estrangera des de P-3 utilitzant una metodologia pròpia d'aquesta etapa. Es vetlla perquè qui s'encarrega de l'experiència tingui la competència lingüística necessària i la formació específica per a aquesta etapa.

L'objectiu és que, a l'acabar Primària, tot l'alumnat pugui comprendre i expressar en anglès missatges senzills dins d'un context. És a dir, que tots els nens i nenes siguin capaços d'assolir una competència comunicativa adequada a la seva edat. A més, l'alumnat ha de tenir un coneixement general dels costums i geografia pertanyents als països de parla anglesa. Es fa especial èmfasi en la competència oral, sobretot en els

primers estadis. Es fomenta l'autonomia i participació amb material personalitzat i ús de les TIC.

L'AMPA ofereix cada curs escolar una extraescolar d'anglès tant a l'etapa d'Infantil com a l'etapa de Primària.

4-OBJECTIUS EN RELACIÓ AMB L'APRENTATGE I L'ÚS DE LES LLENGÜES

El català, com a llengua pròpia de Catalunya, ho és també de l'ensenyament, i, per tant, és la llengua vehicular de les diferents activitats d'ensenyament i aprenentatge del centre. La llengua catalana és l'eina de cohesió i integració entre totes les persones del centre i és el vehicle d'expressió de la majoria de les diferents activitats acadèmiques. El castellà i l'anglès són llengües presents al centre des de les seves pròpies àrees. El centre assegura una distribució coherent i progressiva del currículum de llengua catalana, castellana i la llengua estrangera al llarg de l'etapa i estableix criteris que permetin reforçar i no repetir els continguts comuns que s'ha programat.

Es té en compte la realitat sociolingüística de l'alumnat. Hi ha continuïtat i coherència metodològica entre el que es fa en català i el que es fa en castellà: l'objectiu final és que l'alumnat tingui un bon nivell de llengua catalana i de llengua castellana.

L'alumnat, en acabar l'etapa, ha de conèixer, com a mínim, una llengua estrangera per tal d'esdevenir usuaris i aprenents capaços de comunicar-se i accedir al coneixement en un entorn plurilingüe i pluricultural. El centre, com ja s'ha citat anteriorment, ha escollit la llengua anglesa.

A més, el centre decideix que l'aula de llengua anglesa sigui un espai d'immersió en la llengua d'aprenentatge entenent que aquest espai és la millor garantia per oferir oportunitats d'ús real i de contacte amb la llengua d'aprenentatge. Per tant, el professorat utilitza aquesta llengua com l'habitual en les interaccions (formals i informals) amb els alumnes vetllant sempre per establir un clima favorable en què l'alumnat se senti segur i estimulat per anar utilitzant-la progressivament.

A l'hora de planificar les accions del projecte lingüístic hem tingut com a referent els objectius Generals del sistema educatiu concretats dins el projecte de direcció i la PGA.

OBJECTIUS GENERALS DEL SISTEMA EDUCATIU:

1. *Garantir, en acabar l'educació obligatòria, el domini equivalent de les llengües oficials (B2 al final de l'ESO i C1 al final del batxillerat)*
2. *Garantir un grau de competència suficient en una o dues llengües estrangeres (B1 al final de l'ESO i B2 al final del batxillerat de la primera llengua estrangera).*
3. *Reconèixer i fer presents a les aules i als centres les llengües familiars dels alumnes d'origen estranger i facilitar-ne l'aprenentatge.*
4. *Capacitar els alumnes per conviure en una societat multilingüe i multicultural.*
5. *Reforçar el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular del sistema educatiu i potenciar-ne l'ús per part de l'alumnat.*
6. *Garantir l'acollida i l'atenció lingüística de l'alumnat nouvingut, i la seva integració a l'aula ordinària.*

CONCRECIÓ D'OBJECTIUS EN EL PROJECTE DE DIRECCIÓ:

1. *Reflexionar, Planificar, avaluar, promocionar i acreditar per competències i capacitats l'àrea de llengua catalana i castellana.*
2. *Potenciar l'ús de la biblioteca escolar com a recurs per a tots els alumnes.*

Per tal d'assolir aquests objectius ens plantejem aquestes actuacions:

- ✓ Potenciar l'hàbit lector, a partir de l'ús de la **biblioteca d'aula i la biblioteca del centre.**
- ✓ Oferir una hora setmanal **d'aula d'estudi en horari extraescolar** a la biblioteca del centre.
- ✓ Continuar l'activitat de **padrins de lectura** per tal de fomentar el gust per la lectura dels alumnes de P5 i 6è.
- ✓ Continuar amb els **trenta minuts diaris de lectura.**
- ✓ Demanda d' **implicació per part de les famílies** en l'hàbit lector dels alumnes a casa. Es demana a les reunions d'inici de curs a les famílies que dediquin un temps i un espai a la lectura diària a casa amb els seus fills i filles.
- ✓ Incloure dins la programació **de cicle mitjà i superior** els **tallers d'estratègies lectores per millorar la competència lectora dels alumnes.**
- ✓ Continuar amb el treball de les diferents **tipologies textuais a llengua Catalana i Castellana** per cursos.

- ✓ Aplicar **exemples de proves de competències bàsiques de cursos anteriors i exemples de proves d'avaluació diagnòstica** que ens facilitin el Departament d'Ensenyament de cursos per tal que els alumnes agafin agilitat en aquesta tipologia de proves.
- ✓ Planificació de les **Jornades culturals** coincidint amb la festivitat de Sant Jordi, relacionades amb tallers d'escriptura i Jocs Florals per a reforçar la competència lingüística d'una manera més lúdica.
- ✓ Establir una sessió setmanal d'Speaking a 6è per tal de millorar la Competència Oral dels nostres alumnes en la primera llengua estrangera.
- ✓ Revisar de forma continua el treball de l'ortografia mitjançant els Dictats (tant a castellà com a català)

5-CRITERIS METODOLÒGICS I ORGANITZATIUS EN RELACIÓ A L'APRENTATGE DE LES LLENGÜES

El treball de les llengües es planteja com un treball globalitzat que comença a P3 i acaba a 6è. Pel que fa al tractament de les llengües a Educació Infantil, a partir d'una metodologia més lúdica i activa i dels racons de treball s'exerciten les diferents capacitats, prioritzant la llengua oral i la comunicació com a base de l'aprenentatge. També s'introdueix el treball de la Consciència Fonològica, com a base d'iniciació a la lectoescriptura, començant per l'entorn més proper (nom propi i dels companys) i per aspectes significatius de la vida quotidiana. Pel que fa a la llengua escrita, el treball de la lectura i l'escriptura es fa en funció del nivell maduratiu de cada alumne, respectant el ritme de cadascú.

Pel que fa a Primària, el treball de la llengua catalana i castellana es fa a partir de les diferents Tipologies Textuals. Dins de cada tipologia incloem el Lèxic, la gramàtica, l'ortografia i les característiques principals de cadascuna de les tipologies: el text narratiu, l'expositiu, l'instructiu, el poètic, el conversacional, l'expositiu, l'argumentatiu, el resum, el còmic, l'informatiu, i la carta. Així, al llarg de tota l'etapa d'Educació

Primària treballem tots els continguts i habilitats bàsiques necessàries per tal de ser competents tant a nivell oral com escrit.

A partir d'aquest plantejament s'aconsegueix assegurar un treball exhaustiu i organitzat de les diferents dimensions que avaluem a Primària: Comunicació Oral, Comprensió lectora, Expressió Escrita, Dimensió Literària i Dimensió Plurilingüe i intercultural.

Avaluació del coneixement de la llengua

El centre aplica un sistema d'avaluació interna i externa pel que fa referència a l'avaluació del coneixement de la llengua.

A infantil es passa proves a de lectoescriptura per observar l'evolució dels alumnes.

A tota la primària, a inici i a final de curs, es passen unes proves d'avaluació interna d'expressió escrita i comprensió lectora (ACL).

A segon de primària es passen les proves diagnòstiques que venen donades pel departament tot i que són avaluades a nivell intern.

A sisè de primària es passen les competències bàsiques que també venen donades pel departament, però són avaluades a nivell extern.

A més a més, d'aquestes proves, el centre fa altres tipus d'avaluació per anar seguint el procés d'aprenentatge i poder fer tots els ajustos necessaris. Utilitzem diferents tipus d'avaluació algunes de més objectives (controls, observació de feines, evidències...) i altres més subjectives on són els mateixos alumnes que s'autoavaluen o avaluen als companys.

6-RECURSOS I ACCIONS COMPLEMENTÀRIES

Recursos complementaris:

- L'escola no disposa d'aula d'acollida però una de les mestres d'EE fa tasques d'aula d'acollida amb aquells alumnes que són nous i els cal un treball intensiu d'immersió en la llengua catalana.
- Un altre recurs del que disposa l'escola és una traductora àrab per tal de facilitar la comunicació amb les famílies que no entenen les dues llengües

oficials i poder dur a terme les entrevistes amb aquestes . És un servei que ens ofereix l'Ajuntament del municipi des de Serveis Socials.

- Padrins de Lectura: els alumnes de 6è ajuden els alumnes de P5 a iniciar-se a la lectura un cop a la setmana.
- Obertura de la Biblioteca a l'estona de pati i en horari no lectiu amb una persona contractada per l'ajuntament a través del Pla d'Ocupació.

Accions complementàries:

- Pla Educatiu d'entorn:

- Visites a la Biblioteca municipal per incentivar el gust per la lectura i el coneixement del funcionament de la Biblioteca. Alguns grups de l'escola visita la Biblioteca realitzant diferents activitats depenen del nivell dels alumnes.
- Residència avis (cantada de nades i lectura de poemes per St. Jordi).
- Estudi Assistit. Reforç escolar als alumnes que ho necessiten. Es prioritzen els alumnes amb pocs recursos econòmics.
- Esports sense fronteres. Activitat dirigida als alumnes de Cicle Superior. Fomenta la integració dels alumnes nous.
- Projecte LEXIT: 10 sessions fora de l'horari escolar on uns quants alumnes de 4t d'ESO reforcen l'aprenentatge de la lectura a uns quants alumnes de 4t de Primària.
- Cantania. Alumnes de 5è.
- Setmana cultural relacionada amb Sant Jordi.
- Extraescolars d'Ànglès i teatre.

7-LA COMUNICACIÓ INTERNA I RELACIÓ AMB L'ENTORN

- Utilitzem la llengua catalana com a llengua vehicular en la relació amb les famílies tant a nivell oral com escrit. Això es reflecteix en les diverses eines de treball i de

comunicació de l'escola: comunicacions a les famílies, correu electrònic, consell escolar...

- Quan hi ha famílies que només parlen en una altra llengua que no és el català, ni castellà ni anglès, es sol·licita la mediació d'un traductor amb l'objectiu principal que la família pugui entendre tot el funcionament del centre i el procés d'aprenentatge del seu fill/a.
- L'escola realitza activitats de projecció externa que permeten conèixer amb major detall el nostre projecte educatiu: L'escola convida a les famílies a venir a fer activitats a l'aula, fem portes obertes (per les famílies que volen conèixer l'escola i també per les famílies que ja en formen part), concert de Nadal, rua de carnestoltes, correu electrònic, web i Instagram de l'escola.
- Les activitats d'aprenentatge de les llengües parteixen de contextos significatius i funcionals, el centre vetlla perquè els projectes de treball i les tasques d'aprenentatge tinguin un lligam amb la realitat exterior.

8-LA FORMACIÓ I ACREDITACIÓ LINGÜÍSTICA DEL PROFESSORAT

- Participació en programes d'innovació pedagògica: del 2012 al 15, el Claustre vam realitzar la formació del Pla d'Impuls a la Lectura.